

عنوان مقاله:

ارزیابی میزان آسیب پذیری بافت های شهری با استفاده از ANP و GIS (مطالعه موردی: شهر سمیرم)

محل انتشار:

فصلنامه اطلاعات جغرافیایی (سپهر)، دوره 25، شماره 100 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

سید علی علوی - استادیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه تربیت مدرس

سید مصطفی حسینی - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه فردوسی مشهد

فریبا بهرامی - کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه یزد

مهراب عاشورلو - کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه یزد

خلاصه مقاله:

برنامه ریزی با هدف مدیریت بحران و تخمین ریسک زمین لرزه همواره یکی از دغدغه های اصلی برنامه ریزان و مدیران شهری بوده است. شناخت و تعیین میزان آسیب پذیری بافت های شهری در برابر زلزله به منظور برنامه ریزی مدیریت بحران قبل از وقوع زلزله الزامی به نظر رسیده است. این پژوهش با هدف ارایه الگویی مناسب جهت ارزیابی وضعیت آسیب پذیری بافت های شهری در برابر زلزله، بافت های شهر سمیرم در استان اصفهان را مورد مطالعه قرار داده است. پژوهش حاضر به لحاظ هدف از نوع کاربردی بوده و بررسی در آن به روش توصیفی - تحلیلی انجام شده است. به منظور نیل به اهداف پژوهش ابتدا معیارهای موثر در آسیب پذیری بافت های شهری در برابر زلزله شناسایی گردیده، سپس با بهره گیری از مدل تحلیل شبکه های (ANP) و نرم افزار آن، ارزش و اهمیت هر یک از معیارها تعیین شده، در مرحله بعد نتایج حاصل از فرآیند تحلیل شبکه ای با لایه راه های شریانی درجه یک، درجه دو و درجه سه، تراکم جمعیتی، کیفیت ابنیه، شیب زمین، فاصله از گسل، فضای باز و سبز، مراکز درمانی، مراکز فرهنگی، مراکز آموزشی و مسکونی، تلفیق و نقشه میزان آسیب پذیری بافت های شهری در شهر سمیرم تهیه گردیده است. نتایج تحقیق نشان داده که از میان معیارهای تاثیرگذار، معیارهای تراکم جمعیت، راه شریانی درجه 2 و فاصله از گسل دارای بیشترین اهمیت بوده و نیز فاصله از مراکز فرهنگی و مراکز آموزشی کمترین اهمیت در میزان آسیب پذیری بافت های شهری را داشته اند. همچنین نتایج پژوهش نشان داده است که میزان آسیبی پذیری در قسمت شمالی و مرکزی شهر سمیرم به علت نزدیکی به خط گسل و فرسوده بودن بناها بیشتر از سایر مناطق این شهر بوده است. با توجه به نتایج به دست آمده از لایه رقوم بافت های شهری سمیرم با انجام برنامه ریزی های صحیح قبل از وقوع و نیز داشتن طرح های مدیریتی پس از بحران می توان به میزان قابل توجهی از تلفات و خسارات ناشی از پیامدهای خسارات ناشی از زلزله کاهش داد. همچنین لازم به ذکر است که یکی از عوامل مورد غفلت قرار گرفته در طول تاریخ، عامل تکنونیک بوده، از این رو توجه به مبحث شیب و سایر عوامل، همواره در شهرسازی سیر تکاملی داشته اند.

کلمات کلیدی:

آسیب پذیری، زلزله، مدل تحلیل شبکه ای، سیستم اطلاعات جغرافیایی، بافت شهری، سمیرم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/667261>

